

Grozījumi likumā Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās

Valdis Kalns

AS «Latvijas valsts meži»

NĪ izpilddirektors

5 AUG 2026

LATVIJAS VALSTS MEŽI

KOKSNE • STĀDI • ATPŪTA

Likuma grozījumu galvenās pozīcijas

▪ Ikgadējās kompensācija

- Realizē LAD

▪ Vienreizējais maksājums

- Realizē DAP
- Par valsts budžeta līdzekļiem. Avots LVM (nesadalītā peļņa un) nākamo gadu dividendes.
- Formula – ciršanas vecumu vai caurmēru sasniegušo audžu augošu koku vērtība.

Aprēķina pēc meža inventarizācijas un CSP datiem

Bez
MK
lēm-
uma

▪ Zemes atpirkšana (neattiecas uz mikroliegumiem) (līdz tam saņemtie ikgadējie ESF maksājumi netiek mīnusoti)

- Realizē DAP.
- Par valsts budžeta līdzekļiem. Avots LVM (nesadalītā peļņa un) nākamo gadu dividendes.
- Zemi apsaimnieko DAP.

Prioritāri,
stingrā režīma
zona

▪ Zemes maiņa (neattiecas uz mikroliegumiem un dabas lieguma zonu) (līdz tam saņemtie ikgadējie ESF maksājumi netiek mīnusoti)

- Realizē DAP.
- Izmanto VARAM zemi. Ja tās nav, izmanto ZM zemi, kas nav jādala.
- Zemi apsaimnieko DAP

Prioritāri, kam
vienīgais
meža
īpašums

Zemes maiņas soļi

1. Īpašnieka iesniegums
2. Atbildīgā institūcija veic maināmo NĪ novērtēšanu.
3. Atbildīgā institūcija 3 mēn laikā iesniedz maiņas variantus.
4. Īpašnieks 1 mēn laikā sniedz atbildi.
5. Atbildīgā institūcija sagatavo MK rīkojuma projektu.
6. Noslēdz maiņas līgumu.
7. Sedz starpību 20 % amplitūdas ietvaros.
8. Ieraksti Zemesgrāmatā

Par piedāvājamām (maiņas) zemes vienībām nevar būt zeme, kas atrodas:

- 1) īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, izņemot to neitrālās zonas;
- 2) mikroliegumos;
- 3) īpaši aizsargājamās meža iecirkņos;
- 4) īpaši aizsargājamās meža biotopos, kuriem saskaņā ar normatīvajiem aktiem izveidojami mikroliegumi;
- 5) Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā;
- 6) nekustamo kultūras pieminekļu teritorijā un to aizsardzības zonās;
- 7) purvu un ezeru salas.

Par pašvaldībām

- Visus kompensāciju veidus ir tiesīga realizēt arī pašvaldība.

Pārejas noteikumos

- 6. Atbilstoši valsts budžetā šim mērķim piešķirtajiem līdzekļiem zeme atpērkama, sākot ar 2028. gada 1. janvāri.
- 7. Vienreizējo maksājumu par mežaudzi sāk izmaksāt, sākot ar 2028. gada 1. janvāri.
- 8. Zemes maiņu sāk īstenot no 2028. gada 1. janvāri.
- 9. Zemes atpirkšanu vai zemes maiņu līdz 2030. gada 31. decembrim ir tiesības piemērot arī mikroliegumiem.

Meža likuma grozījums

44. panta trešajā daļā noteikts, ka *"Valsts meža zeme pastāvīgā lietošanā netiek piešķirta un nav atsavināma vai privatizējama, izņemot šā panta ceturtajā un 4.¹ daļā noteiktos gadījumus"*.

Piedāvājums papildināt Meža likuma 44. pantu:

Izsakot trešo daļu šādā redakcijā:

(3) Valsts meža zeme pastāvīgā lietošanā netiek piešķirta un nav atsavināma vai privatizējama, izņemot šā panta ceturtajā, 4.¹ daļā un 4.² daļā noteiktos gadījumus.

Papildinot ar 4.² daļu:

(4²) Valsts meža zemi var atsavināt uz likuma "Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās" pamata.

Publiskas personas mantas atsavināšanas likums

2. panta otrās daļas papildinājums:

2.pants. (1) Likums nosaka publiskas personas mantas atsavināšanas kārtību. Likumā noteiktajā kārtībā atsavināma arī publiskas personas manta, kas nodota iestādes vai kapitālsabiedrības valdījumā vai turējumā.

(2) Likums neattiecas uz:

1) publiskai personai piederošu mantisku tiesību (vērtspapīri, kapitāla daļas kapitālsabiedrībās u.tml.) atsavināšanu, kuru atsavināšanas kārtību nosaka citi likumi;

2) valsts un pašvaldību mantu, kuru privatizē atbilstoši likumiem "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju", "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" un zemes reformas likumiem;

3) likumā "Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās" paredzēto nekustamo īpašumu maiņu.